

Podvod (lež) v přírodě

V přírodě (a tím rozumím „živou přírodu“, tj. všechna jsoucna, která vznikají zrodem a zanikají úhynem či smrtí) je dost časté, že se některý organismus pokouší vypadat „jako něco jiného“ (buď jako jiný organismus, nebo jako něco neživého, třeba kámen, apod.), což nelze prostě zahrnout třeba pod snahu o „nenápadnost“, neboť jindy třeba naopak jde o vyslovenou nápadnost (třeba oranžové skvrny mloka, kresba na motýlích křídlech atd.). Smyslem takových „opatření“ (zatím se nemusíme zabývat tím, jak je takových „opatření“ dosahováno) je nějaký jiný organismus oklamat; tento zřejmý „cíl“ se liší od jiného takového cíle (který je kupodivu spíše uznáván), totiž zachování života bojem, zápasem, eventuelně útekem, tedy v obou případech pohybem a aktivitou. Chtít tuto otázku aktivity obcházet poukazem na okolnosti a snad ještě nahodilé „překlepy“ v přepisu DNA a RNA je něco, co sice nemusí nutně překážet vědeckém zkoumání v některých směrech (jak už to ostatně platí o každém redukcionismu), ale rozhodně to brání i vědeckému zkoumání v jiných směrech, a především to je nepřijatelné v jakémkoli pokusu o řešení filosofické (které jinak musí vědecký výzkum a jeho výsledky respektovat, i když vždycky tak, že kriticky poukazuje na jeho neúplnost a na některé, často zamlčené, ale filosoficky pochybné předpoklady). Jde o to, že výklad pomocí tzv. vlivu („působení“) okolností a prostředí je pouhým krycím názvem pro něco, co samo potřebuje objasnění a vysvětlení; rozhodujícím problémem totiž – jako při každém tzv. kauzálním vysvětlování – je schopnost různé „vlivy“ selektivně rozlišit, některé použít a jiné nechat stranou. Náhodný výskyt některých vlivů sice může nabývat nejrůznějších podob, takže – jak říkají někteří fyzici – možné je takřka všechno, je to je v největším počtu případů naprosto nepravděpodobné. Otázkou tedy je, jakým „působením“ (a působení „čeho“) může dojít k tomu, že takové nepravděpodobnosti se dějí častěji, že se opakují nebo že se stávají méně nepravděpodobnými – tedy odkud se bere ta „negativní entropie“. A my tu negativní entropii čili negentropii musíme vidět také tam – a právě tam –, kde dochází k něčemu takovému jako „podvádění“ předstíráním něčeho jiného, kdy se tedy nějaká skutečnost „nedává“ tak, jak skutečně „jest“, nýbrž jako by byla něčím jiným – a nějak na tom vydělává, nějak z toho profituje.

(Písek, 060820-3.)